

Stredná odborná škola, A. Dubčeka 963/2, Vranov nad Topľou

Plán práce kariérového poradcu

Školský rok: 2023/2024

Vypracovala: PhDr. Mária Kurovská, kariérový poradca

Schválil: riaditeľ školy: Ing. Ľubomír Tóth.....

Kariérový poradca – plán práce 2023/2024

Podľa § 131 ods. 6 školského zákona sa vymedzuje cieľ kariérového poradenstva, ktorým je najmä zosúladzovanie kariérového vývinu žiaka s jeho individuálnymi predpokladmi a záujmami a potrebami trhu práce.

Podľa § 131 ods. 5 školského zákona sa vymedzujú činnosti kariérového poradenstva ako samostatné činnosti v rámci činností psychologického a výchovného poradenstva (v širšom slova zmysle). Ide o diagnostickú činnosť, výchovnú činnosť, poradenskú a informačnú činnosť a koordinačnú činnosť.

Uvedenou právnou úpravou sa výkon jednotlivých činností kariérového poradenstva inštitucionálne prerozdeľuje tak, aby ich výkon, aj s ohľadom na aktuálne personálne kapacity v školách a školských zariadeniach, v súhrne čo najkomplexnejšie a najefektívnejšie smeroval k splneniu cieľa kariérového poradenstva.

Za výkon kariérového poradenstva v školách a školských zariadeniach nesie hlavnú zodpovednosť kariérový poradca na škole.

Úlohy a ciele kariérneho poradenstva

Cieľom KP je usmerniť kariérny rast žiaka tak, aby sa uplatnil na trhu práce.

KP je služba, ktorá napomáha v procese rozhodovania žiaka:

- vo vzdelávacom procese,
- vo voľbe štúdia a povolania
- pri životnom plánovaní
- pri pracovnom uplatnení sa na trhu práce

Kariérnu výchovu realizuje KP podľa plánu práce KP a realizuje sa týmito formami:

- ako súčasť školského programu – v rámci jednotlivých predmetov vzdelávacej činnosti
- prostredníctvom konzultačných hodín KP
- pomocou voliteľného predmetu
- ako mimoškolská záujmová činnosť na triednických hodinách

Kompetencie kariérneho poradcu

- informácie o požiadavkách študijných odborov, rôznych povolaní a pomáha žiakom, aby si optimálne vybrali
- sleduje študijno-profesijné záujmy žiakov
- spolupracuje s inými odborníkmi pri voľbe štúdia alebo povolania žiakov so ŠVVP potrebami
- sprostredkúva informácie o možnostiach uplatnenia sa na trhu práce v regióne, na Slovensku, v EÚ
- učí žiakov využívať IKT, osobitne internet pri vyhľadávaní informácií o školách, povolaniach a zamestnaniach

- podporuje vzdelanostné aspirácie žiakov
- dobre pozná aktuálne problémy trhu práce, vie sa orientovať v problematike pracovného práva
- pripravuje žiakov na vstup na trh práce
- naučiť žiakov používať internetový program „Sprievodca svetom povolání“
- monitorovať spôsob adaptácie žiakov prvého ročníka a prípadné problémy riešiť v spolupráci so školským psychológom, ostatnými vyučujúcimi, triednymi učiteľmi, rodičmi
- osobitnú pozornosť venovať žiakom, ktorým sa nedarí naplňovať základné vzdelávacie ciele, nadaným a talentovaným žiakom, žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia
- zabezpečuje a organizuje besedy, exkurzie, rôzne súťaže, stretnutia, tematické výstavy, návštevy rôznych aktuálnych akcií
- pomáha žiakom stanoviť si realistické vzdelávacie a profesijné ciele, vytvárať si kariérne plány

Práca kariérneho poradcu na SŠ

- individuálny rozhovor so žiakmi 1.ročníkov a ich rodičmi
- komunikácia kariérneho poradcu s učiteľmi a vedúcimi krúžkov
- informácia o vzdelávacích výsledkoch žiakov
- informácia o záľubách a voľnočasových aktivitách žiaka
- informácia o možnostiach štúdia, možnostiach uplatnenia po ukončení štúdia (VŠ, prax)
- vyhodnotenie informácií v 1.roku a sledovanie vývoja v ďalších rokoch u žiaka SŠ
- komunikácia so žiakom a rodičom pre výber VŠ a povolania

Je to celý komplex služieb, ktoré je možné chápať v troch rôznych úrovniach intervencie:

- **poskytovanie kariérových informácií** – poskytovanie informácií o vzdelávacích a pracovných príležitostiach („*career information*“)
- **profesionálna orientácia** – služby súvisiace s výberom povolania alebo vzdelávania („*career guidance*“)
- **kariérové poradenstvo** – klasický dyadický poradenský vzťah medzi poradcom a klientom („*career counselling*“) (KARIÉROVÉ PORADENSTVO, Štefan Grajčár, Marta Hargašová, Darina Lepeňová, In: Smítková, H. a kol.: Kapitoly z poradenskej psychológie, Univerzita Komenského v Bratislave, 2014. s. 237-259. ISBN 978-80-223-3525-6)

Kariérový poradca má zorientovať žiakov, uchádzačov o vysokoškolské vzdelanie – účinnou stratégiou je argumentácia počtom nezamestnaných absolventov vysokých škôl, poukázať na to, že rozhodnutie študovať na vysokej škole negarantuje úspech na trhu práce pre všetkých stredoškôľakov a nemusí byť preto dobrým rozhodnutím vždy – aspoň čo sa týka zamestnania. Zároveň má poradca na základe poznania očakávaní, ale najmä predpokladov žiaka jednak pomôcť jemu a aj jeho rodičom poznať širokú škálu iných možností, ktoré sú v dnešnej dobe pre žiakov dostupné, ale aj pomôcť každému žiakovi rozhodnúť sa, ktorý druh vzdelania je pre neho najlepší.

V tom je dôležitosť a nezastupiteľná úloha kariérového poradenstva ako prevencie nezamestnanosti u žiakov. To znamená, že ak sa chce žiak vyhnúť nezamestnanosti, mal by si

voliť učebné a študijné odbory, ktoré trh žiada, nielen snažiť sa získať čo najvyššie vzdelanie. Preto je nevyhnutné spolupracovať s výchovnými poradcami na základných školách, s pracovníkmi úradu práce, pracovných agentúr a výchovným poradcom našej školy ako aj s možnými zamestnávateľmi, ale aj rodičmi a organizovať rôzne aktivity na podporu zamestnanosti.

Väčšina žiakov stredných škôl má iba neurčitú predstavu, aké povolanie by chceli v budúcnosti vykonávať a prečo. To „prečo“ je z hľadiska profesijnej orientácie veľmi dôležité. Odpoveď „lebo ma to baví“ môže byť síce úprimná, ale aj povrchná a neúplná. Z toho potom pramenia aj ťažkosti spojené s výberom strednej školy a budúcej sebarealizácie na trhu práce. V zásade môžeme hovoriť o troch hlavných príčinách týchto ťažkostí: 1. Neujasnenosť v oblasti identifikácie vlastných spôsobilostí ako základných predpokladov pre výkon danej profesie, ktoré môže žiak ďalej cielene rozvíjať („Čo viem“). 2. Neujasnenosť v oblasti vlastných profesijných aspirácií, vnútorných motivačných činiteľov („Čo chcem“). 3. Nedostatočná analýza vonkajších činiteľov, ktoré ovplyvňujú voľbu profesie („Čo môžem“).

Neoddeliteľnou súčasťou kariérového poradenstva je aj spolupráca s CPPPaP.

V tejto súvislosti sa predpokladá aktívna podporná činnosť a vysoká miera koordinácie vo vzťahu ku kariérovým poradcóm, školským poradcóm a výchovným poradcóm, ktorí budú vykonávať činnosti kariérového poradenstva v školách alebo školských zariadeniach v územnej pôsobnosti príslušného CPPPaP. (Zdroj : Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu- Zmeny v kariérovom poradenstve v systéme regionálneho školstva od 1.9.2019)

Pri príprave plánu práce kariérového poradcu som vychádzala z metodického pokynu Ministerstva školstva, z plánu práce školy, zo školského vzdelávacieho programu a z predchádzajúcich skúseností.

Časovo- tematický plán

<i>September 2023</i>
- vypracovanie plánu práce - zistenie záujmu žiakov o štúdium na VŠ - informácie o možnostiach štúdia v zahraničí - príprava nástenky kariérového poradcu s aktuálnymi ponukami vysokých škôl, poprípade ponukami práce - pomoc pri príprave materiálov(životopisy, jazykové testy) pre Erasmus+ v Prahe v októbri 2023
<i>Október 2023</i>
- pomoc pri organizácii vycestovania žiakov na Erasmus + Praha - sprevádzanie žiakov na Erasmus + Praha v 1. termíne - príprava exkurzie na výstavu vysokých škôl Kam na vysokú v Prešove 18.10.2023 - konzultácie pre študentov a rodičov - individuálne a skupinové pohovory so žiakmi 4. ročníka
<i>November 2023</i>
- získanie informačných materiálov o možnostiach štúdia na VŠ v zahraničí - zverejňovanie aktuálnych informácií na nástenke - skupinové pohovory so študentmi 3. ročníka UO o možnostiach zamestnať sa v okrese - získavať a sprostredkovať informácie o DOD VŠ v regióne (podľa aktuálnej situácie) - zistiť záujem žiakov o akciu Profesia Days Košice v termíne 14.-15.11,2023, v prípade záujmu zorganizovať exkurziu na Profesia Days
<i>December 2023</i>
- konzultácie a poradenský servis pre maturantov - poradenstvo k výberu vhodnej školy
<i>Január 2023</i>
- účasť na dňoch otvorených dverí rôznych VŠ v regióne (podľa aktuálnej situácie)- možnosti virtuálnych DOD

- poskytnutie pomoci s prihláškami a vybavením pôžičky a možných grantov záujemcom o štúdium v zahraničí
- beseda so žiakmi 2-ročných učebných odborov o uplatnení v praxi

Február 2024

- sieťovanie možných zamestnávateľov pre najlepšie uplatnenie našich absolventov v praxi (sieťovanie firiem pre absolventov propagačnej grafiky bolo vypracované v šk. roku 2015/2016, ostatných odborov v školskom roku 2016/2017 a nových odborov v školskom roku 2018/2019)
- aktualizácia sieťovania firiem a možností zamestnať sa v regióne pre všetky študijné a učebné odbory a výsledky zverejniť na stránke školy najneskôr v máji 2024

Marec 2024

- konzultácie a poradenský servis pre maturantov a žiakov končiaceho ročníka učebných odborov
- pohovory so študentmi
- zúčastniť sa webinára eTwinning alebo European School Education Platform podľa ich aktuálnej ponuky

Apríl 2024

- adaptačný dotazník pre žiakov 1. ročníka ŠO a UO
- vyhodnotenie dotazníka
- prednáška o novodobom otrokárstve a o spôsoboch ochrany pred týmto javom – žiaci 2. a 3. ročníka ŠO a UO
- beseda s policajtmi o možnostiach práce v PZ SR

Máj 2024

- prednáška pre maturantov na tému : Zvládanie stresu a záťažových situácií
- sledovať pracovné ponuky firiem v okolí a pracovných agentúr na Slovensku i v zahraničí

Jún 2024

Poznámka:

Plán práce kariérového poradcu je otvorený, a preto je možné ho v priebehu školského roka aktuálne dopĺňať.

Úlohy stále, priebežné:

Zviditeľňovanie školy v očiach širokej verejnosti – Dni otvorených dverí (podľa aktuálnej situácie), účasť na rodičovských združeniach v základných školách (podľa aktuálnej situácie), komunikácia s rodičmi. Pozitívna komunikácia s potencionálnymi žiakmi a rodičmi s cieľom vytvárať pozitívny imidž školy. Aktualizácia nástenky podľa ponúk VŠ a zamestnávateľov.

Prezentácia aktivít na webovej stránke školy.

Vypracovala: 18. 9. 2023

PhDr. Mária Kurovská

Kariérny poradca